

Fondy rizikového kapitálu- nástroj zvýšení konkurenceschopnosti ČR

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.

člen Národní ekonomické rady vlády ČR (NERV), ředitel EEIP, a.s.

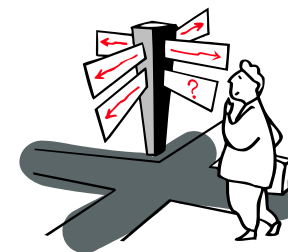
předseda Mezinárodní obchodní komory ICC ČR

Senát PČR, Praha

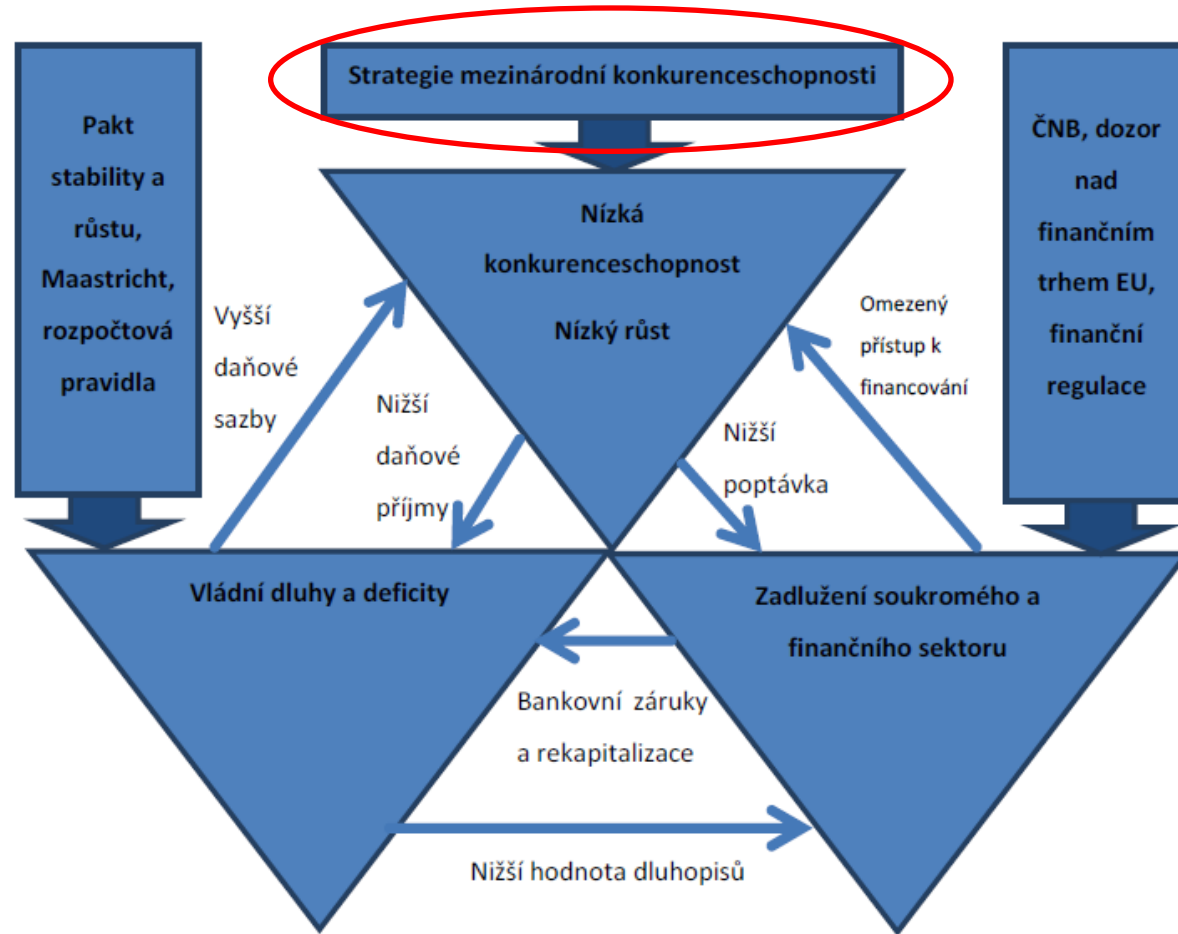
24. ledna 2013

1.	Úvod
2.	Konkurenceschopnost ČR
3.	Oddlužení bank a financování SME?
4.	Fondy rizikového kapitálu v EU
5.	Závěr

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR a její důležitost v kontextu probíhající krize Eurozóny

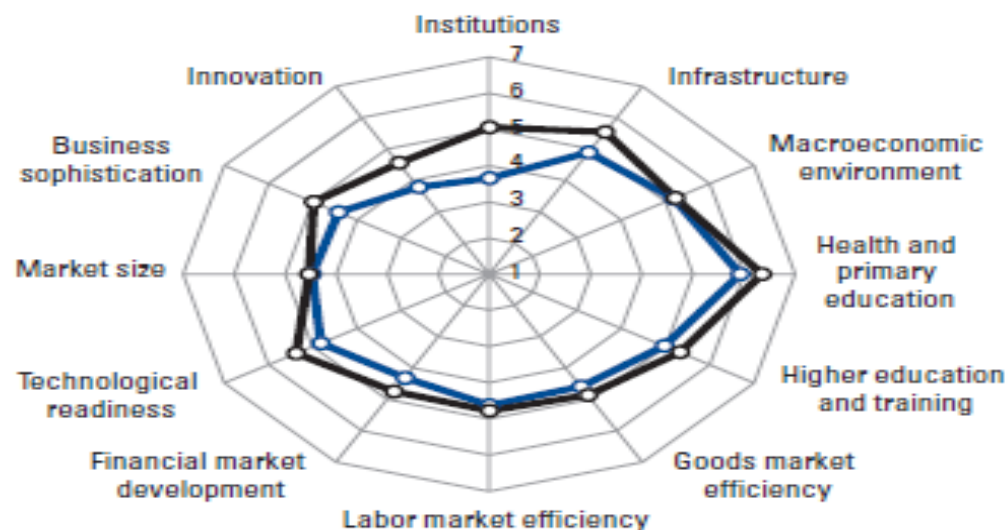
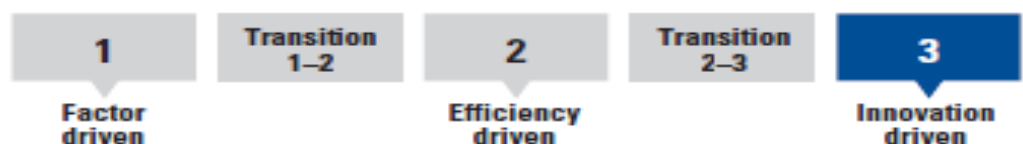

Zdroj: EEIP (2012): Krize veřejných financí a její dopad na podnikání, studie pro SPD ČR, duben 2012

Pokles necenové konkurenceschopnosti ČR z 31. místa v roce 2010 na 36. místo v roce 2011 a na 38. místo v roce 2012 (zejména díky slabým institucím a neflexibilnímu trhu práce)

Stage of development

—○— Czech Republic —●— Innovation-driven economies

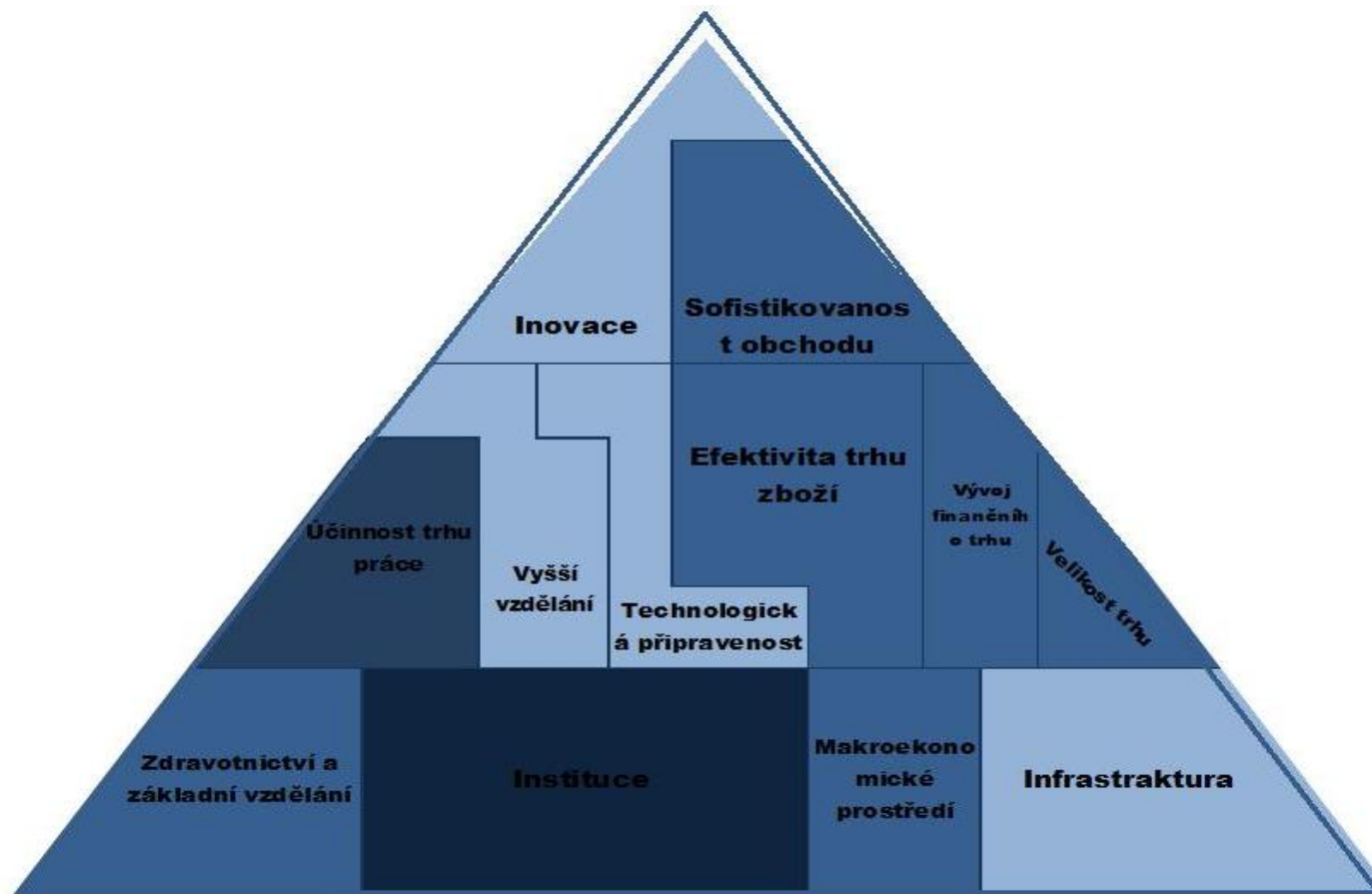
Zdroj: EEIP podle reportů WEF

(<http://www.weforum.org>)

Pyramida konkurenceschopnosti

Nízká necenová mezinárodní konkurenceschopnost ČR

- ✓ Ani v jednom z dvanácti pilířů nepatří Česká republika mezi nejlepších dvacet zemí na světě.
- ✓ V institucích a některých dalších oblastech Česká republika patří k nejhorším ze 139 srovnávaných zemí.
- ✓ V inovacích je ČR na průměrném 38. místě
- ✓ MSP (zvláště pak start-up a early stage firmy) jsou motorem inovací
- ✓ Financování MSP prostřednictvím alternativních investičních fondů je důležitým nástrojem k jejich podpoře.

Zdroj: EEIP (2012): Krize veřejných financí a její dopad na podnikání, studie pro SPD ČR, duben 2012

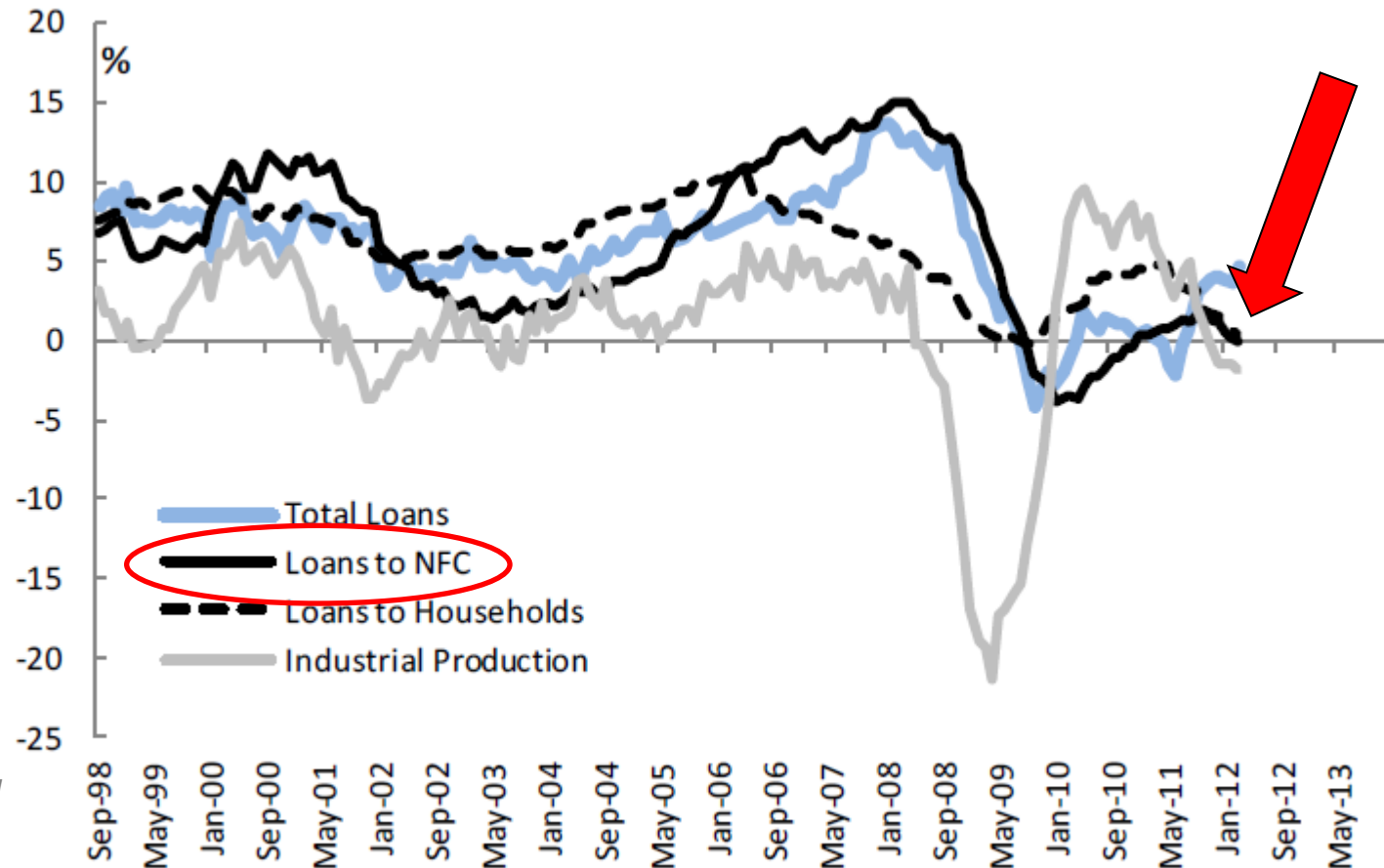
Pozn.: Čím tmavší barva, tím nižší konkurenceschopnost

Oddlužení (deleveraging) bank v Eurozóně – kdo poskytne financování například malým a středním podnikům (MSP)?

✓ Pokles úvěrování firem (non-financial corporations NFC) v Eurozóně

✓ Alternativní investiční fondy/fondy rizikového kapitálu jako důležitý zdroj financování pro SME v Eurozóně...

Zdroj: OECD (2012). *Deleveraging, Traditional versus Capital Markets Banking and the Urgent Need to Separate and Recapitalize G-SIFI Banks*, Financial Market Trends 1/2012

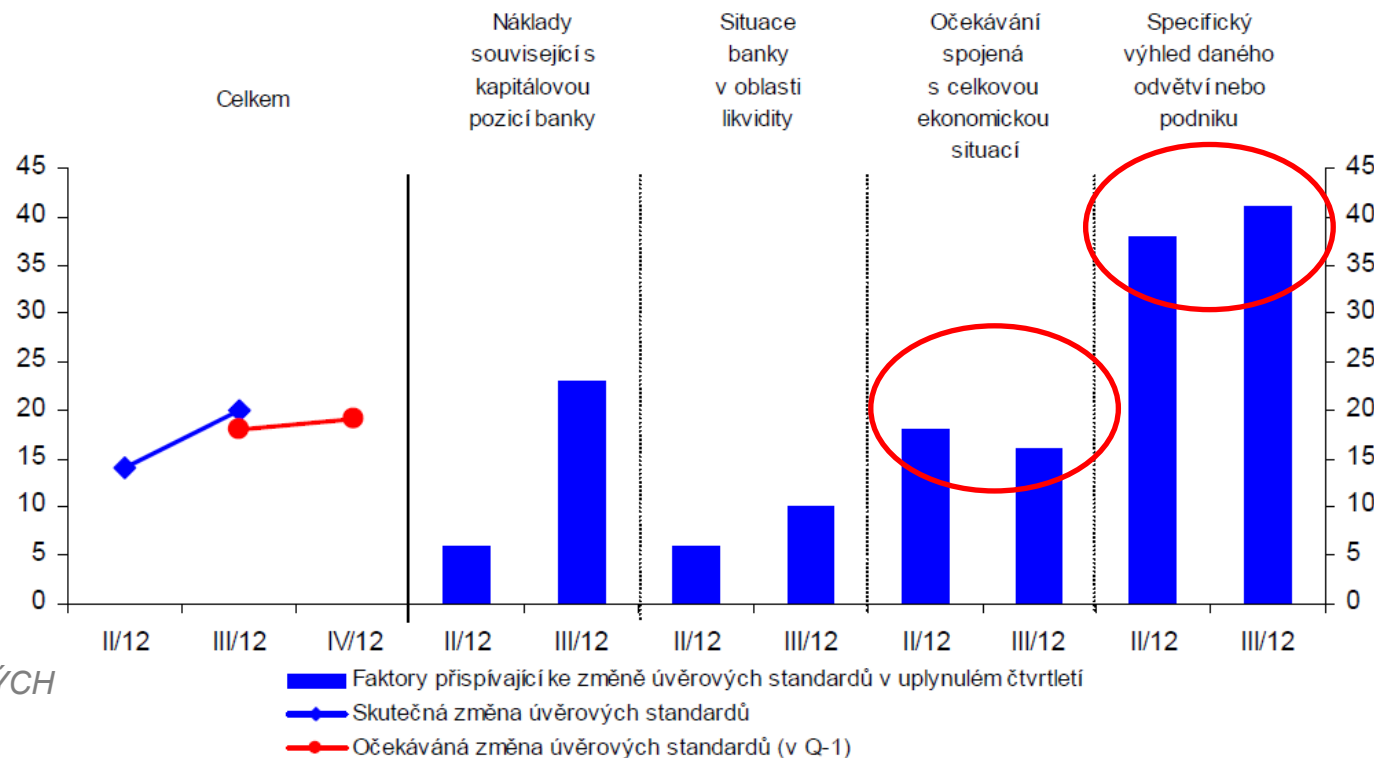

Očekávané zpřísněné podmínky úvěru pro podniky u českých bank podle aktuálního průzkumu ČNB – důležitost nebankovního financování včetně fondů rizikového kapitálu!

✓ Zpřísněné podmínky pro získání úvěru pro podniky nejen v Eurozóně, ale též u českých bank

✓ Alternativní investiční fondy/fondy rizikového kapitálu jako důležitý zdroj financování pro SME i v ČR!

Graf 1 Změny úvěrových standardů bank u úvěrů nefinančním podnikům (otázky 1, 2 a 6) (čistý procentní podíl, kladná hodnota = zpřísnění, záporná hodnota = uvolnění)

Zdroj: ČNB (2012). ŠETŘENÍ ÚVĚROVÝCH PODMÍNEK BANK, říjen 2012

Kdo může poskytnou financování MSP v teorii?
A kdo v ČR v praxi?

✓ V ČR jako reálná současná alternativa pro financování MSP je...

✓ ...venture capital/rizikový kapitál resp. fondy rizikového kapitálu

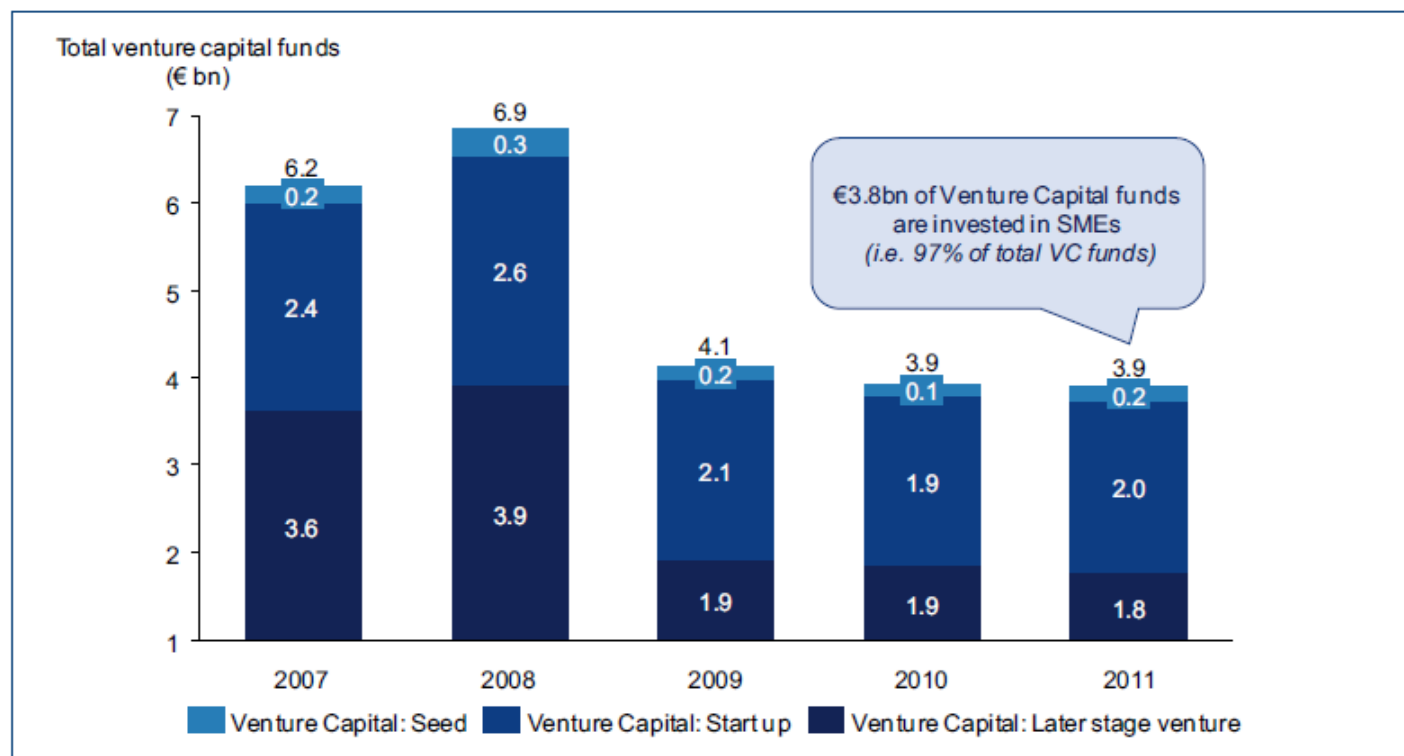
- 1) Bankovní úvěr
- 2) Kapitálové trhy (IPO, dluhopisy, sekuritizace)
- 3) Nebankovní poskytovatelé (pojišťovny, investiční manažeři)
- 4) Kapitálové financování (private equity, business angles a **venture capital**);
- 5) Další zdroje financování (peer-to-peer lending, supply chain finance).

Důležitost financování MSP v raných fázích vývoje podniku -> Kapitálové financování pro seed a start-up = venture capital

✓ V Evropě bylo 97% VC fondů (3,8 mld. EUR) investováno do MSP v roce 2011

✓ VC jako důležitý zdroj financování MSP v raných fázích vývoje podniku

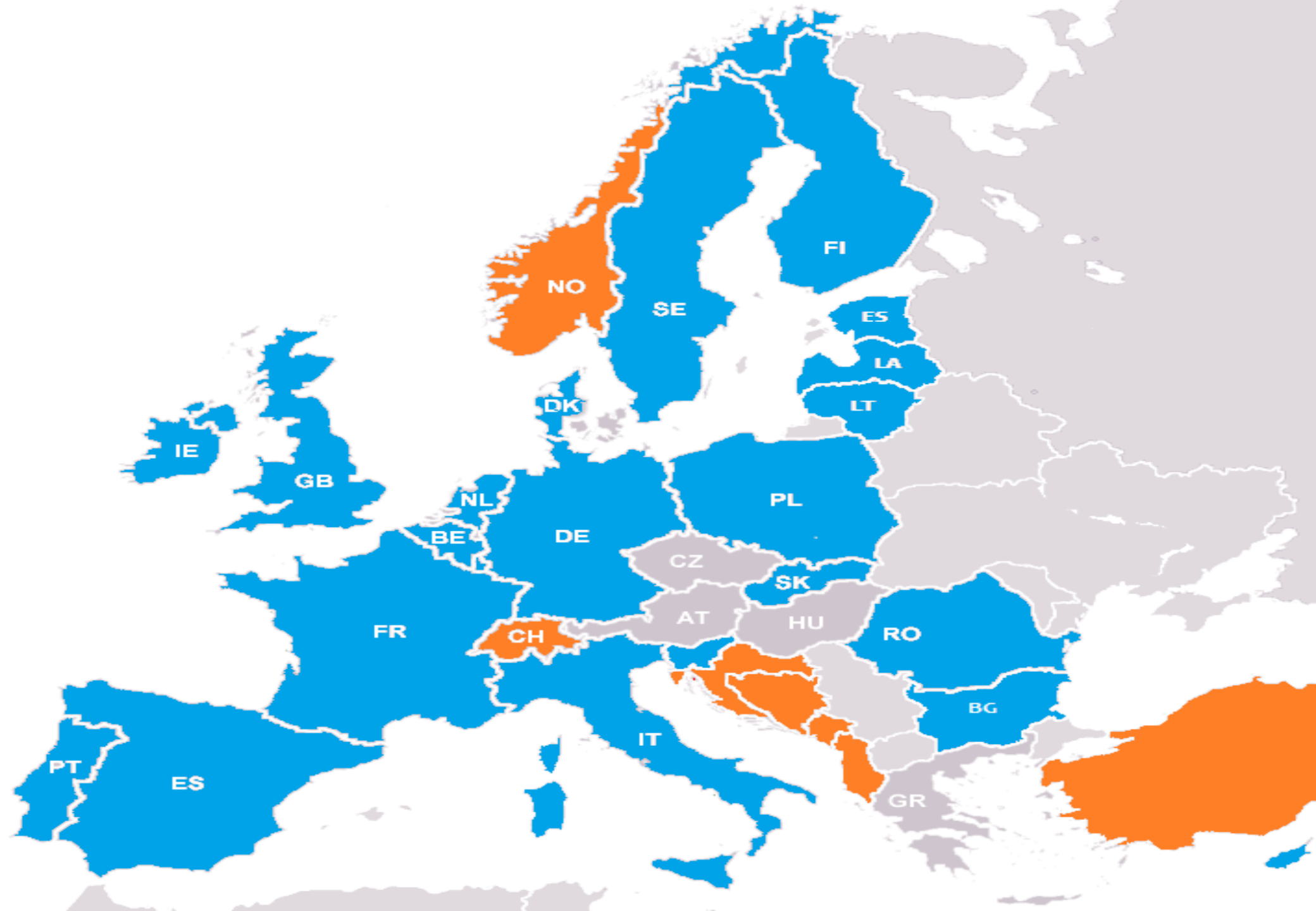

Zdroj: EEIP podle TCUK (2012). SME Financing: Impact of regulation and the Eurozone crisis, listopad 2012

Cíle podpory VC v EU

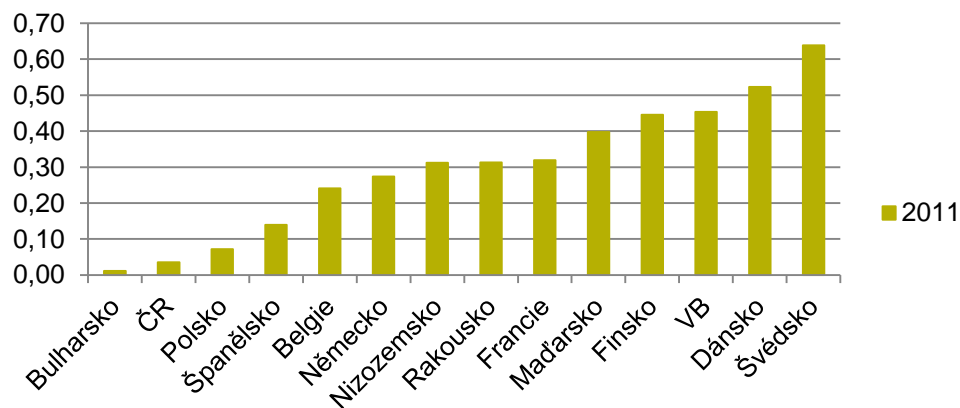
- Zvýšení konkurenceschopnosti segmentu MSP v Evropě, a to v globálním měřítku
- Vyplnit mezeru na trhu v podobě nedostatku investičních prostředků v segmentu MSP, která brání využití jejich růstového potenciálu
- Podporovat inovativní malé a střední podniky s vysokým růstovým potenciálem, zejména pak podniky zabývající se výzkumem, vývojem a jinými inovacemi
- Zvýšení počtu pracovních míst
- Rozvinout evropský trh rizikového kapitálu

Rizikový kapitál není mezi zeměmi EU rovnoměrně rozvrstven

- Rizikový kapitál je koncentrovaný především v 8 státech: UK, Německo, Švédsko, Dánsko, Finsko, Holandsko, Francie a Španělsko
- 90 % všech správců fondů rizikového kapitálu v EU je koncentrováno v těchto zemích
- Spravují aktiva v objemu vyšším než 1,5 miliardy €
- V ČR je nedostatek rizikového kapitálu- vznik seed fondu by pomohl rozvoji MSP

Investice rizikového kapitálu v promile HDP v roce 2011

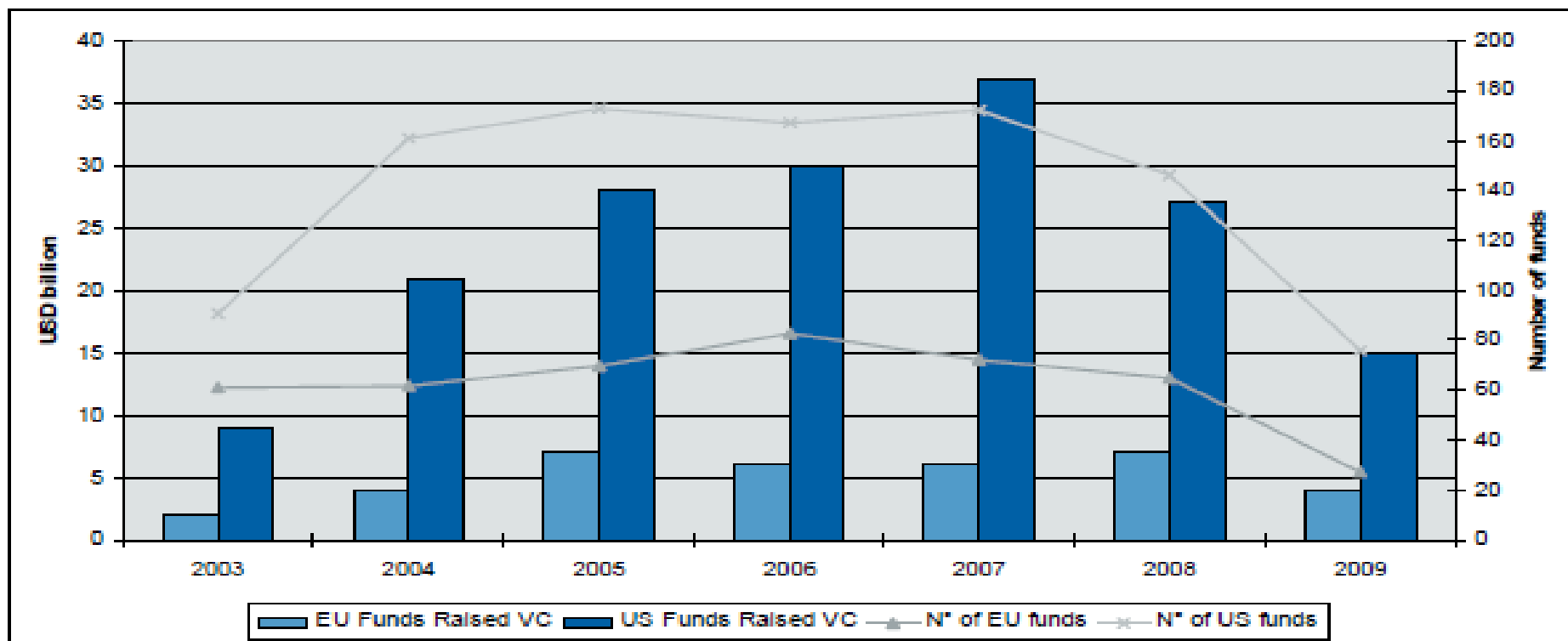

Podpora inovací států koreluje s jejich konkurenceschopností

Země	GCI index	GCI subindex - innovation
Švýcarsko	1.	1.
Singapur	2.	11.
Finsko	3.	3.
Švédsko	4.	5.
Holandsko	5.	6.
Německo	6.	4.
US	7.	7.
UK	8.	9.
Hongkong	9.	22.
Japonsko	10.	2.

Zdroj: The Global Competitiveness Index 2012–2013

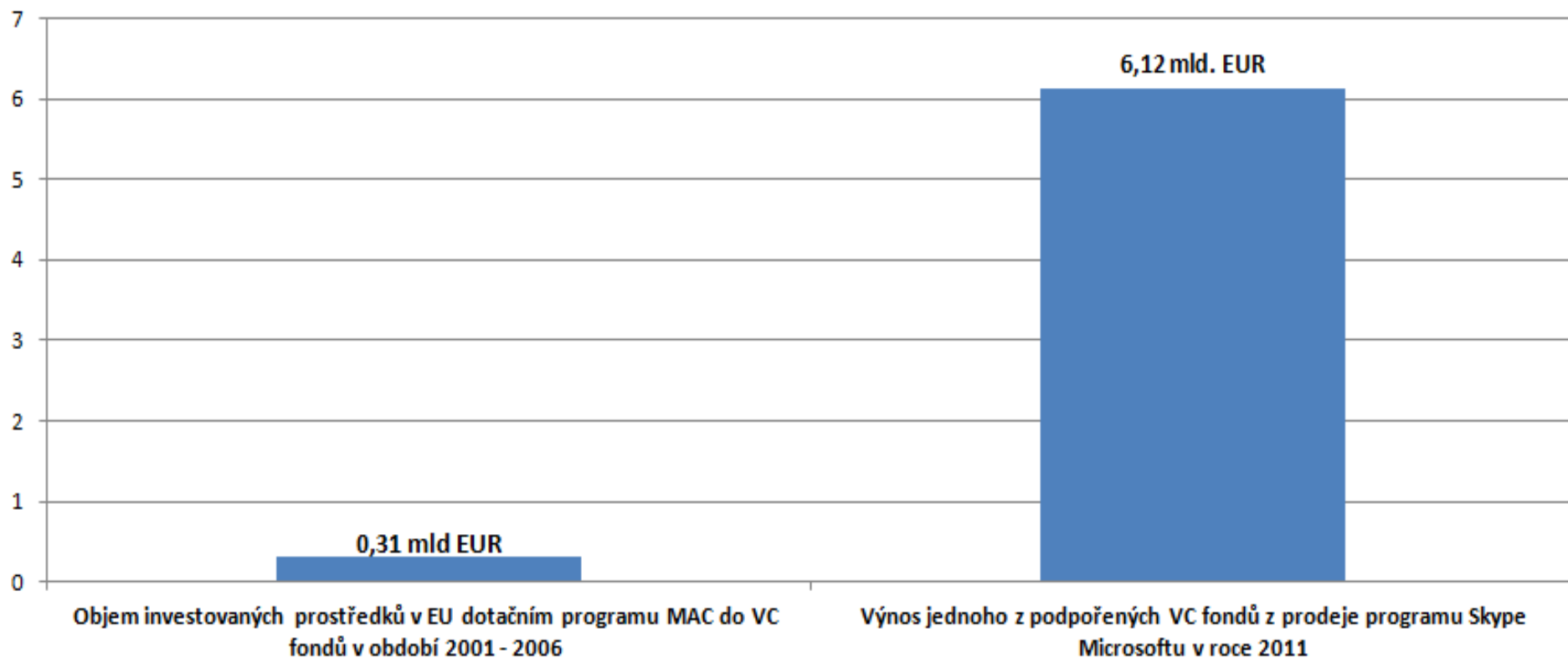
Srovnání objemu prostředků investovaných do rizikového kapitálu v EU a USA v období 2003 – 2009

Zdroj: Ernst & Young, "Back to basics, Global venture capital insights and trends report 2010"

Efektivita podpory EU VC fondů

Srovnání investovaných prostředků EU do VC 2001 -2006 s prodejem programu Skype

Directive on Alternative Investment Fund Managers (AIFMD)- týká se i fondů rizikového kapitálu

- **Alternativní investiční fond**- investiční fondy, které nejsou regulovány ECITS (undertakings for collective investment in transferable securities) direktivou EU (hedge funds, private equity funds, real estate funds, venture capital a další typy institucionálních fondů).
- **AIFMD** má za cíl vytvořit pro alternativní investiční fondy stejné podmínky jako má zbytek finančního průmyslu- zvýšení regulace. V prosinci 2012 přijata nová regulace na AIFM. Finální implementace AIFMD plánována na 22.7.2013.
- **Kritika:**
 - Zvyšování nákladů a přenášení rizika na bankovní systém
 - Nejistota a nedostatek času: Nepřipravenost dotčených firem. Někteří manažeři uvažují o přesunutí offshore a počkání, jak budou nová pravidla fungovat
 - Regulace AIF může mít negativní dopad na financování MSP
- Regulace nebude tak velká, jak bylo původně uvažováno během a bezprostředně po krizi.
- Standardizace a vymezení pravidel může znamenat i příležitost (př. připravenost lucemburských investičních fondů)

Závěr

- ☞ Horší přístup MSP k financování v důsledku oddlužování bank a poklesu jejich úvěrové aktivity
- ☞ Rizikový kapitál je koncentrován převážně u rozvoje MSP, start-upů a early-stage firem a vyplňuje tím mezeru na trhu v podobě nedostatku investičních prostředků v segmentu MSP
- ☞ Rizikový kapitál je jedním z nástrojů ke zvýšení konkurenceschopnosti ČR v segmentu inovací.
- ☞ Jednou z možností zvýšení investic rizikového kapitálu je vytvoření národního seed fondu (popř. regionálních seed fondů).
- ☞ Pro zlepšení přístupu MSP k rizikovému kapitálu je třeba zvýšit informovanost firem o možnosti jeho využití a rozvinout poradenství v tvorbě business plánu.
- ☞ **Společnost EEIP ve spolupráci s českou pobočkou Mezinárodní obchodní komory (ICC ČR) plánuje uskutečnit seminář pro firmy, zajímající se o možnost využití financování prostřednictvím alternativních investičních fondů.**

Kontakty

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.

michal.mejstrik@eeip.cz

EEIP, a.s.

Thunovská 12

118 00 Praha 1 – Staré Město

tel: +420 224 232 754

fax: +420 224 238 738

www.eeip.cz